

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De Testamentis, Codicillis, & ultimis voluntatibus. Pars II. De Hærede, & Hæreditate. Pars III. De Legitima Trebellianica, & aliis Detractionibus

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XXXVI. Romana census vitalitii. Testamentum professi in Societate Jesu, an valeat, atque effectum fortiatur à die emissæ professionis, vel attendendum sit tempus mortis naturalis; Et quatenus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74043](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74043)

ROMANA
CENSUS VITALITII

P R O

COLLEGIO ROMANO SOCIETATIS JESU

C U M

ELISABETHA.

Casus decisis per Rotam ut infra, postea concordatus.

conjecturis, quod testatoris voluntas fuerit, ut unum potius, quam aliud tempus ad testamenti perfectionem attendi deberet, tunc talis voluntas attendenda est, ut *idem Sanchez loco citat. num. 54. & Co. cum sequen.* ubi de casu professi in Religione capaci; Idemque in casu conuerso dicit *num. 68. in princip.* ut scilicet disponentis voluntas omnino seruanda sit.

Sic ergo est questio voluntatis ambiguae, etiam ex praesumptionibus, & conjecturis desumenda, Hinc advertebam non improbabiler dici posse, ut admitti debeat declaratio eiusdem testatoris adhuc viventis, quod scilicet ejus intentio fuerit, ut testamentum effectum sortiri deberet sequuta ejus morte naturali, & non antea, cum declarationi non obster inhabilitas, dum non est disponere, sed quod jam ab initio factum, vel volitum sit, aperire, ut supra.

Et licet *Sanchez loco cit.* loquendo de attendendo testantis voluntatem, percutiat casum, quo ipse velit, ut non expectata morte naturali, professio attendenda sit; Attamen nulla urgere videtur ratio, quae impediatur ne idem dici possit in casu conuerso, cum eadem sit utriusque casus ratio; Istudque dixi videri unicum remedium sufficiens saltem ad reddendum casum dubium, ut ita aliqua honesta concordia dignus fieret, atque ita quominus fieri potest testantis intentio laederetur; Nisi ex aliis testamenti partibus (mihi non communicatis) resularet clara voluntas in verbis explicata, ut testamentum statim sequuta professione, effectum, ac perfectionem sortiri deberet ut erat verisimilius.

Licet enim tenor institutionis haereditis cum facultate fiduciariis data alienandi, ad effectum redimendi scriptum haereditem a servitute, magnam hujus voluntatis conjecturam praebere videretur; Attamen ista erat praesumptio, cui ipsiusmet testatoris declaratio probabiliter praualere deberet; Ideoque ubi veritas ita se haberet, atque tuta conscientia crederetur fieri posse, consului ut facienda non esset declaratio voluntatis super substitutione aliorum ut supra, sed solum quod voluntas fuerit, ut testamentum perfectionem, ac effectum non haberet, nisi post ejus mortem naturalem, ut ita dicti alii conjuncti venire possent jure caducationis ab intestato; Nisi factum eam destrueret, quia nempe in testamento diceretur, ut illud valitum esset, ac effectum sortiretur statim emissa professione, quo casu cautela dictae declarationis cessaret, cum in expressis, & claris non cadat terminus declarationis.

In proposito autem intestabilitatis professorum in aliqua Religione; Id habitum fuit pro absoluto in una *Perusina hereditatis 5. Maii 1662. & 30. Aprilis 1665. coram Albergato*, ubi de Fratrem cappellano Religionis Hierosolymitanæ, & in qua causa ego scribens pro testamentario succumbente, qui agebat ad haereditatem contra Religionem, seu Commendatarium, non negabam intestabilitatem data professione, sed negabam istam, ex cuius defectu dictae resolutiones videbantur parum probabiles, ex iis, quae in hac *Perusina hereditatis pro Francisco Pasquale habentur sub tit. de Regularibus*, cum questio percuteret potius punctum probationis validae professionis, qua posita, intestabilitas resultabat de plano, secus autem e conuerso.

Testamentum professi in Societate Iesu, an valeat, atque effectum sortiat a die emissae professionis, vel attendendum sit tempus mortis naturalis; Et quatenus attendatur mors ficta, quae resultat ex professione, quid dicendum sit de fructibus bonorum ab ipsomet professo perceptis, antequam haeres in testamento scriptus haereditatem adeat.

Aliqua de incapacitate professorum Societatis Iesu, & ipsiusmet Societatis; Et aliqua de natura, seu qualitate pecuniarum, ac reddituum in Chartulario Sancti Georgii Ianuæ.

SUMMARIUM.

- ¹ *F*acti series.
- ² *F* De qualitate iurium Chartularii S. Georgii Ianuæ, ut in eis non attendatur mors civilis.
- ³ *D*e conclusione super non prohibita simulatione personarum, quando procedat.
- ⁴ *T*itulus administratorius est oppositus titulo domini, neque potest esse quis dominus, & administrator eodem respectu.
- ⁵ *T*estamenta Religiosorum quando recipiant perfectionem.
- ⁶ *D*e dominio bonorum haereditariarum non transferendo in haereditatem ante aditionem, quomodo intelligatur.
- ⁷ *E*leemolyma danda non sunt provis.
- ⁸ *D*e incapacitate Societatis Iesu quoad solemniter professos, ac domos professas, qualis sit, & in quo differat a Religione minorum.
- ⁹ *R*egula de fructibus haereditate jacente decursis ipsam haereditatem augentibus, an procedat, ubi de facto vivit testator, qui eos percepit.
- ¹⁰ *I*dem est nullum testamentum conditum esse, vel haereditatem in eo scriptum non adire.
- ¹¹ *D*e eadem questione, de qua num. 5.
- ¹² *D*e fructibus ex bonis propriis ab ipsomet testatore post professionem perceptis nomine proprio, an eos teneatur restituere haerediti scripto in testamento.

DISC.

De LUCA
De
Testamentis
et
CUI

DISC. XXXVI

Vincentius volens de anno 1627. post plures annos à tribus votis simplicibus, solemniter cum emissione quarti voti in Societate Jesu, juxta istius Institutum, profiteri, testamentum condidit, in quo hæredem instituit matrem, eique substituit Elisabetham sororem simpliciter in omnibus ejus bonis, quædam verò jura, seu redditus in chartulario, seu columna Sancti Georgii reliquit in parte cuidam alteri Vincentio, quo decedente ante illorum perceptionem, reverti voluit ad personam ab ipso testatore nominandam, ad effectum, ut ejus redditus à nominando erogarentur in usus ab ipso testatore explicandos; Dictaque professione emissa, donec mater primò instituta vixit usque ad annum 1645. nullum actum additionis dictæ hæreditatis fecit, atque ab inde citrà usque ad mortem testatoris, pariter Elisabetha soror nullum additionis actum fecit, sed idem testator nomine proprio, ac jure sui prioris domini, ac possessionis, singulis annis exegit fructus dictæ columnæ, seu chartularii S. Georgii, de cujus peculiari natura est, ut non attendatur quæcumque mors civilis, qua non obstante, semper illa jura continuant in faciem, ac sub nomine personæ, quæ in illis libris descripta est, donec naturaliter vivat, nisi de ipsius expresso consensu, seu resignatione, ab ejus persona deleantur, atque in alteram transferantur.

Cum autem idem Religiosus; (Sive ex pecuniis propriis; Sive ex confidentiariis, aut aliis obventis) plura investimenta in cambia, & census sub nomine secularium confidentiariorum facere consuevisset, præsertim verò de anno 1651. dedisset Collegio Romano ejusdem Societatis quandam summam ad censum vitalitium sub nomine Joannis Georgii, declarantis se in dicto contractu habere nudum nomen, illamque creatum esse de pecuniis dicti Vincentii, atque spectare ad ipsum, seu personam ab eo nominandam, sequuta verò ejus morte, ob supervenientiam dicti Joannis Georgii, sub cujus vita census creatus erat, adhuc ille duraret; Hinc orta est controversia inter Collegium, & dictam Elisabetham religiosi defuncti sororem, super dicti census pertinentia, fructuumque solutione; Et introducta causa *in Rota coram Cerro*, datoque dubio, an dicti fructus deberentur Elisabethæ, *sub die 6. Junii 1664.* affirmativa prodijt resolutio, ex generalibus fundamentis non prohibita simulationis personæ, & ex conjecturis, ac præsumptionibus, ex quibus elici judicatum fuit, ut ejusdem religiosi declaratio, quod administratorio potius nomine dictæ Elisabethæ sororis censum prædictum cum istius pecuniis acquisisset, attendi deberet.

Concessã verò nova audientiã, cum ego, & cæteri pro Collegio Scribentes, satis convincenter pictam resolutionem impugnaremus, ex eo quod ejus generalia axiomata, super non criminosa, nec prohibita personarum simulatione per conjecturas, ac præsumptiones justificabili, rectè procederent inter contrahere non prohibitos, atque ubi nulla tertii, vel legis fraus intervenit, aded ut simulatio allegetur solum ex parte debitoris, cujus (data veritate contractus) nihil intersit, an ille ad unius, vel alterius personæ commodum cedat, ex his, quæ habentur præsertim deducta *in Romana cambii sub tit. de cambiis disc. 60. & pluries sub tit. de alienat. & contract.* Secus autem ubi simulatio sub se conti-

neat fraudem legis, vel tertii, quod scilicet religiosus, vel tertius, ad fraudandam professatam paupertatem, ejusque Religionem, sub simulato nomine secularium, proprium commodum debeat reportare, atque de eo deinde ad aliorum favorem disponere, (quod in religiosis est frequenter contingibile juxta ea, quæ præsertim habentur deducta *infra disc. 56. & in aliis.*)

Hinc proinde, nulla in prima repositione capta resolutione, restricta fuit difficultas ad factum, an scilicet justificaretur, quod penes dictum Vincentium, qui aliquas dictæ Elisabethæ sororis obventiones tanquam ejusdem procurator exegerat, tot istius pecuniæ obyenerint, ut ex eis, tam census, quam quædam aia cambia acquirere poterit, atque in calculo desuper per Elisabethæ defensores exhibito, ad dictam veritatem justificandam, omnes fructus dictæ columnæ, seu chartularii non exacti ab anno 1629. citrà, calculabant ad creditum Elisabethæ, dum ex dicto tempore cessabat dispositio ad favorem alterius ut supra de eis facta, quasi quod in vim dicti testamenti, fructus prædicti spectarent ad hæredem, cujus administratorio nomine idem testator exegit, ac respectivè investierit.

Quamvis autem causæ Patronus pro hac parte scribens, ostenderet, quod etiam dictum calculum admittendo, adhuc pecuniæ absorptæ remaneret à quibusdam aliis investimentis præcedentibus eidem Elisabethæ adjudicatis, proindeque dicta possibilitas cessaret, atque super hoc, aliisque fundamentis non benè probatæ simulationis, cæteri pro Collegio scribentes insisterent; Ego tamen excitavi aliud motivum juris, super negata pertinentia dictorum fructuum ad præfatam Elisabetham, aded ut, posito etiam, quod nullum aliud investimentum factum esset, atque ad istud dicti fructus simul coacervari sufficerent, adhuc neque resultaret effectus per actricem præsentis; Cumque reposita causa, ob aliquam votorum discrepantiam, neque capta fuerit resolutio, sed potissimè restricta difficultas ad hoc novum motivum.

Strictè super eo dicebam, impossibile videri, ut respectu dd. fructuum columnæ, dari posset in dicto testatore titulus administratorius, cum iste per necessè excludat in administrante dominium, ac possessionem, quorum utrumque præsupponitur penes eum, sub cujus nomine fit administratio, aliique actus geruntur, cum non possit quis eodem tempore esse dominus, & famulus, seu principalis, & procurator; ex deductis per *Post. de manut. obser. 92. num. 13. & sequen. & apud omnes*, cum sit principium absolutum, non data personarum diversitate ex diversis respectibus; Ideoque cum P. Vincentius hujusmodi fructus exegisset, non alieno, sed proprio nomine tanquam eorum dominus, & possessor, jure continuationis prioris domini, ac possessionis, idcirco malè dicebatur ut referendi essent ad titulum administratorium.

Verùm obstabat abdicatio domini resultans ab instanti, quo (testatore habito pro mortuo) testamentum vires, ac perfectionem recepit; In hac enim quaestione, an testamentum conditum per volentem emitte professionem in aliqua Religione, sumat vires, ac perfectionem à die mortis civilis ex professione resultantis, vel expectanda sit mors naturalis, remanentibus interim bonis in dominio religiosi, seu Religionis, Quidquid Scribentes variaverint, concordés tamen in eo videntur, ut quoties agitur de Religione incapaci tam in communi, quam in particulari, vires, ac perfectionem

nem recipiat à die professionis, ut ita distinguendo plenè de materia habetur apud Sanchez. ad præcept. Decal. lib. 7. cap. 3. & habetur actum disc. præced. Hic autem videbatur casus, stante omnimoda incapacitate, quæ in hac Societate resultat ex quarto voto assimilante istos Religiosos Minoribus Observantibus, ut in his terminis advertit Sanchez loco cit. num. 70. vers. Excipe tamen.

Hinc propterea, nil ob stare videbatur id, quod ego scribens tanquam Advocatus deducebam, de non acquirendo dominium bonorum hæreditariorum per hæredem, nisi sequuta aditione, sine qua illa non possunt dici propria ad tex. cum ibi notatis in l. quod autem ff. que in fraudem creditorum, cum concord. apud Prat. obser. 15. & 16. Capyc. larr. & addon. decis. 8. & 34. & pluries habetur sub tit. de credito. Quoniam hoc etiam admissio, adhuc fructus hæreditate jacente decursi, istam augent, ad commodum ejus qui deinde illam agnoscendo, hæres, ac dominus efficitur; Unde propterea si non dominus, hæreditate jacente, fructus exigat, non per hoc facit suos, neque ab eorum restitutione (cessante bona fide) excusatur; Multo magis, ubi percipiens, veritatem agnoscendo, eos ad commodum hæredis exegit.

Illa difficultas me satis torquebat, ideoque reflectendo ad veritatem, adhuc anceps remansi; Ex facti liquidem circumstantiis, clara probatio resultare videbatur, quod iste Religiosus præfatos fructus verè exegisset tanquam proprios ad ejus liberam dispositionem, ut fortè pecuniæ ita cumulate sibi deservirent in eo conspicuo, ac magno statu, quem atè (non tamen circumstantiis sperabat), ex temporum, ac rerum circumstantiis sperabat; Idque præsertim ex eo comprobatum remanebat, quod non obstantibus notabilibus investimentis ex dicto cumulo factis, ipsemet religiosus, tanquam unus ex administratoribus columnæ totius familiæ, curavit dictam Elisabetham sororem, tanquam pauperem admitti ad participationem fructuum dictæ columnæ destinatarum in subventionem pauperum ejusdem familiæ, quod fuisset delictum positivum, applicando personæ aliis diviti, ac benè provisa, eas subventiones, ac subsidia, quæ pauperibus destinata sunt, voris. Cod. de mendic. valid. lib. 10. ubi Scribentes ex deducis per Borell. de magistr. edit. cap. 16. ideoque ita voluntas desumi videbatur, eos exigendi tanquam proprios.

Neque ob stare videbatur defectus potestatis ob dictam incapacitatem, quoniam hæc Societas quoad effectus juris, assimilatur quidem incapacitati Minorum Observantium, sed quoad ea, quæ sunt facti, non ita procedit, dum isti professi habent de facto usum, ac retentionem, & administrationem pecuniarum, quos actus facti non habent dicti Minores in hoc differentes, ut per Card. de Lugo de just. & jur. disputat. 3. sect. 6. num. 106.

Pro ut etiam in hoc differt ista Religio ab illa Minorum, quoniam etiam quoad Domos professas quæ contradiunctæ à Collegiis paupertatem profitentur, licet sint incapaces etiam in communi, nihilominus est incapacitas, ad effectum retinendi proprietates, nè viverent cum redditibus, non autem ad effectum succedendi, & acquirendi, ut venderent, atque pretium in eorum usus, & necessitates converterent, ut plenè habetur apud Menoch. conf. 1014. num. 28. Buratt. dec. 245. ubi de moderatioribus prioris instituti per Constitutiones apostolicas moderniores, quarum fortè omnimodam noticiam Sanchez non habuit, ut apud Barbos. ad Concil. sess. 25. de regular. cap. 5. num. 8. & sequen.

Paupertas enim istius Societatis respectu De-

mum professarum non tollit dictam capacitate succedendi, & acquirendi ad dictum effectum, Respectu autem Collegiorum non tollit dominium, quod residere dicitur penes Præpositum Generalem, ex plenè deductis dec. 101. num. 15. cum sequen. par. 10. rec. ideoque non benè arguitur à Religione Minorum Observantium ad istam.

Posita igitur in dicto religioso professo capacitate exigendi, ac retinendi, & administrandi pecunias de facto, adeo ut dici non posset, ut pro verè, ac naturaliter mortuo habendus esset, attentata potissimè subjecta materia, ob naturam, seu qualitatem istorum jurium ut supra; Ponderabam non ob stare dictum argumentum de fructibus hæreditate jacente à non Domino perceptis, qui hæreditatem augent, ac hæredi cum retroactione post hæreditatis agnitionem restituendi sunt, quoniam id rectè procedere videtur in hæreditate tam de jure, quam de facto, verè, ac naturaliter jacente, adeo ut impossibile sit interim dominium, & possessionem bonorum hæreditariorum penes alium esse, cum esse non possint penes priorem dominum, & possessorem utpotè jam annihilatum, atque in rerum natura amplius non existentem; Secus autem ubi prior dominus, & possessor, naturaliter, ac de facto vivit, atque ipse, vel ejus nomine Religio est capax habendi saltem de facto, ad effectum utendi, & erogandi, ac administrandi, quoniam tunc, cum dominium, & possessio antè aditionem translata non dicantur in hæredem, incompatible non videtur, ut perseverent penes ipsummet testatorem, qui per naturalem veritatem, atque de facto vivit, ita ut fructus ex ejus bonis interim proprio jure percepti, acquisiti censeantur Religioni juxta suam capacitate, ac eo modo, quo alias suorum Religiosorum acquisitiones, ac obventiones obtinet, ideoque non intret conclusio de fructibus hæreditatem augentibus, atque ad hæredem ex jure retroactionis pertinentibus.

Si enim ille, qui in testamento hujusmodi profitentium institutus est, nolit esse hæres, exinde sequitur, ut corruente testamento, quod ita inutile remanet, ac si factum non esset, habeatur ille religiosus, ac si nunquam testatus esset, dum idem est nullum testamentum conditum esse, vel conditum scripto hærede non adente ex iis, quæ habentur præsertim deducta in Persona fideicommissi de Corradis sub tit. de fideicommissis disc. 88. ubi quod paria sint, quem obiisse absque testamento, vel cum isto, quod ob hæredis non agnitionem non habuerit effectum, ideoque tali casu, si idem testator super vivens de facto aliqua bona hæreditaria possedit, fructusque percepit, incongruum est dicere, ut isti fructus hæreditatem augeant, atque ab eodem testatore restitui debeant hæredibus ab intestato venientibus, ita à pari.

Ponderando potissimè, quod ista quæstio, an scilicet testamentum religiosi profiteri volentis sumat vires à die professionis antè mortem naturalem testantis, percutit frequentius casum evitandi caducationem, quæ ob hæredis prædecessum testatori resultare dicitur, quo casu benigna opinio recipienda est validitati assitens, ut liquet ex deductis apud Sanchez loco cit. omnium latius hanc materiam tractantem, & disc. præced. Secus autem, ubi cessante æquativa consideratione præservandi testamentum à caducatione, seu invaliditate, de hoc quæreretur ad effectum, ut hæres in eo scriptus, proprio auctori, ac ipsimet testatori, quæstionem indebitæ perceptionis fructuum reticere.

Præ-

De LUCA
de
testamentis
et
cvi

Præterea, licet magis communiter receptum sit, ubi agitur de testamento volentis profiteri in Religione incapacitatem in communi, quam in particulari, ut mors civilis ex professione resultans vim habeat naturalis, atque ex tunc illud perfectionem, ac effectum sortiri incipiat, ut eodem disc. preced. Nihilominus adhuc ista est quaestio voluntatis, quae in contrarium expressa, vel conjecturali refragante, dicta recepta opinio cessat, quoniam non implicat, ut interim, etiam post huiusmodi professionem, bona remaneant penes Ecclesiam universalem, penes quam juxta dispositionem *texti. in cap. exiit de verb. signif. in sexto, & in Clementin. ex vi eodem*, esse dicuntur omnia ad huiusmodi religiosos, vel Religiones pertinentia, ut ponderatur dicto discurs. preced. Multo magis in hac societate, in qua non viget tam stricta, & præcisa incapacitas, Tum ob contractionem, acutum, & administrationem pecuniarum, aliarumque rerum temporalium penes ipsos religiosos, ipsamque societatem saltim de facto ut supra; Tum etiam ob capacitatem Praepositi Generalis habendi sub ejus dominio & administratione bona temporalia ex plene deductis *dicta decis. 101. par. 10. rec.* Ideo quae stante praesertim natura, seu qualitate dictorum jurium, nil prohibere videtur, cur negligente haerede scripto haereditatem adire, non possit interim ipsemet testator supervivens, jure continuationis, seu non abdicationis prioris dominii, & possessionis, saltim de facto fructus percipere.

Considerabamè contra, ut ista rectè procederent, quoties haeres scriptus, à testatore invitato, dictorum fructuum repetitionem prætenderet; Secundò autem in hac facti specie, in qua videbatur, quod idem testator, recognoscendo veritatem & bonam fidem, noluit ad commodum proprium, vel Religionis dictos fructus percipere, sed eos cumulare ad commodum haereditatis, seu haeredis, atque motivum (licet per scribentes in contrarium non deductum) quando deduceretur, mihi videbatur fortissimum; Credebam tamen posse responderi, ut illud rectè procederet, quando ita dictus religiosus nomine haeredis, publicè, & palam talem cumulum fecisset, nomine potius administratorio, quam proprio, adeò ut ab ipso vivente, ac invito, haeres liberam avocandi facultatem, ac interdicensi administrationem habere potuisset, unde actus sincerè, ac bona fide initus esset; Contrarium verò in facti specie potius concurrebat, quoniam quoad actum publicum, ac expressum exactionis fructuum, ille initus erat proprio, non autem alieno, & administratorio nomine; Quò verò ad reliquos actus implicitos & occultos, omnes videbantur sonare in idem, omnesque simulationis personae conjecturae in dicta prima hujus causae decisione ponderata, importare videntur solum quamdam velleitatem, seu præordinationem dicti religiosi, ut sorori beneficeret, quatenus tamen eadem pecunia ad ejus usum necessaria non esset, non impedita ipsius libera administratione, ac dispositione, adeò ut nulla concurreret probatio, cui innixa, potuisset dicta Elisabetha eundem testatorem invitum cogere ad huiusmodi pecuniarum restitutionem, unde propterea totum pendebat ab ejusdem religiosi libera voluntate, quae in eo omninò neganda est circa bonorum temporalium dispositionem.

Hinc leves dicebam considerationes in dicta decisione contentas, circa praesumptiones resultantes ab aliquibus dicti Vincentii verbis, quae cum amicis dixerat, vel à mala praesumptione deducta ex deficientia aliquarum ejus scripturarum, in quibus no-

tula, vel declarationes à deesse poterant, quoniam omnes huiusmodi actus praesumptivi, seu argumentativi, majoris ponderis esse non poterant, quam essent veri, quia scilicet dictus Vincentius moriens hanc voluntatem expressè declarasset, seu inter scripturas, quatenus extarent, eadem declaratio reperta esset, cum totum penderet à libera voluntate ejusdem professi, qui poterat declarationem non facere, vel privatè factam occultare; Unde propterea punctus erat, an aëtrix ab eo invito dictas pecunias avocare potuisset, vel illarum dispositionem, ac administrationem impedire necne; Atque in effectu veritas videbatur, quod religiosus voluerat dictas pecunias ita investitas habere, do, nec viveret ad ejus liberam dispositionem, moriens verò relinqueret sorori, quod in religioso non est practicabile, quoniam esset dare in eo liberam disponendi facultatem omninò interdictam.

Pluribus etiam administrativis concurrentibus, quae id evidenter comprobare videbantur; Primò scilicet, quod curavit per Joannem Georgium confidentiarium fieri declarationem, seu recognitionem veritatis ad favorem sui ipsius, vel personae ab eo nominandae, cum alias debuisset sincerè fieri pura declaratio ad favorem dictae aëtrix; Secundò, quia in facto justificabatur, quod dictae Elisabethae magis congrueret ratione aetatis, aut valetudinis, ut praefatus census vitalitatis in ejus persona, atque sub ejus vitæ periculo crearetur, quam dicti Jo. Georgii confidentiarii; Omninò siquidem incongruum erat, ac imprudens consilium, ut mulier vidua, volens suae sustentationi ita consulere, exponere voluerit totum ejus aëstem periculo vitæ tertii, quo moriens, ipsa depauperata remaneret, dum praesertim nulla suberat necessitas, vel causa simulandi diversam personam; Cessante etenim causa, receptum est non de facili simulationem admittendam esse; Et tertio fortiter, quia eadem Elisabetha habebat filium juvenem ac robustum, in cujus persona omninò probabilis erat, ut huiusmodi census crearetur; Credo autem, quod causa sopita sit per concordiam; De incapacitate autem hujus Societatis agunt *Mart. cons. 11. Giovagn. cons. 85. lib. 1. Censal. ad Pereg. art. 28. vers. Quinto observo.*

ROMANA FACULTATIS DISPONENDI PRO MONASTERIO CONVERTITARUM.

Discursus pro veritate

De intestabilitate, ac interdicta facultate disponendi meretricum Urbis, non relicta quadam portione Monasterio Convertitarum; An eas impediatur, quin pecunias dare valeant ad censum vitalitium, adeò ut iste contractus per monasterium ratione ejus praesudicii, possit eis prohiberi.

SUM.